

ComfortClass maakt welzijnsclaim waar

In proefstal 'Varkens in ComfortClass', die vier jaar geleden is gebouwd in Raalte, wordt voldaan aan de welzijnsbehoeften van het varken. De inrichting van deze stal is gebaseerd op de welzijnsbehoefte van het varken en levert ook daadwerkelijk beter dierenwelzijn op.

Na meerjarig onderzoek in de stal, met input vanuit de praktijk van varkenshouders ten behoeve van hun specifieke vragen, is de conclusie van Wageningen UR dat de proefstal van Varkens in ComfortClass de welzijnsclaim waarmaakt. Voor initiatiefnemers LTO Nederland en Dierenbescherming biedt dit resultaat perspectief voor de toekomst.

Livestock Research van Wageningen UR heeft in de proefstal onderzocht of en in welke mate een stal die gebaseerd is op de welzijnsbehoefte van het varken, ook daadwerkelijk beter dierenwelzijn oplevert. De stal is ontworpen om volledig invulling aan de welzijnsbehoeften van het varken te geven. Deze behoeften hebben o.m. te maken met eten en drinken, beweging, veiligheid, wroeten, rusten, mestgedrag en gezondheid.

In het onderzoek stonden twee doelen centraal: ten eerste het wetenschappelijk toetsen van de theoretische verwachting dat welzijn in deze stal inderdaad beter op peil is. En ten tweede het toepasbaar maken van de ComfortClass-principes in de praktijk. Het ministerie van LNV heeft voor dit onderzoek capaciteit uit de beleidsondersteunende onderzoeks-programma's Systeeminnovatie en Dierenwelzijn beschikbaar gesteld.

Bevestiging welzijnsclaim

De welzijns-gerelateerde waarnemingen aan de dieren (huid- en staartverwondingen, hokgebruik, activiteitspatroon) bevestigen de claim van de ComfortClass-theorie. Het aantal huidschrammen was zeer beperkt en de dieren vertoonden een duidelijke scheiding van functiegebieden. Diverse gedragingen werden bij voorkeur door de dieren tegelijk uitgevoerd. Verrassend hierbij was dat ondanks deze natuurlijke neiging tot 'synchronisatie' toch de helft van de maaltijden door de dieren in hun eentje genuttigd werd.

Staarten, wroeten en speelmateriaal

De varkens werden gehouden met intacte staarten. Als dat goed gaat, is dat een belangrijke indicator voor de tevredenheid van de dieren en de kwaliteit van de stal. Staartbijten was niet volledig uitgebannen, maar met de juiste hokverrijking en adequaat management wel zeer beperkt en beheersbaar. Het onderzoek heeft het belang van wroetgelegenheid voor varkens onderschreven. De wroetapparaten waren aantrekkelijk voor de dieren, vooral bij een lekkere beloning. Bij de praktijkonderzoeken wordt verder geëxperimenteerd met combinaties van speelgoed en wroetmateriaal dat zowel waardevol is (en blijft) voor de dieren, maar ook praktisch is voor de varkenshouder.

Vraaggestuurd onderzoek

De onderzoeken om ComfortClass dichterbij de praktijk te brengen door vermindering van de ruimte (2.4 m²/dier, 1.8 m²/dier en 1.4 m²/dier), laten zien dat zowel een vergroting van de groep als een vermindering van ruimte per dier lichte nadelen voor het varken opleverde (met name iets meer schrammen door onderlinge interactie). De groei van de dieren was gunstiger bij kleinere groepen en lagere bezetting. De economische voordelen van de hogere groei waren onvoldoende om de extra kosten van de ruimte te compenseren.

In het onderzoek naar de voorkeur van varkens voor het type vloer kregen de varkens de keuze tussen een ingestrooide vloer, een met rubber bedekte vloer of een (geïsoleerde) betonnen vloer in de ligruimte. Hoewel er geen aantoonbare nadelen aan een 'gewone' betonnen vloer gevonden werden, blijken varkens zelf een sterke voorkeur hebben voor stro, met rubber als *second best*. Hierin wijkt de voorkeur van de dieren dus af van wat in de praktijk gangbaar is. De voorkeur van de varkens hing samen met de omgevingstemperatuur: bij warmer weer steeg de voorkeur voor beton. Overigens is het bij elkaar kunnen liggen mogelijk nog belangrijker voor varkens dan de vloeruitvoering.

- *ComfortClass maakt welzijnscliam waar KdG D.DOC, [27-11-2009 11:50]*
Karel de Greef, ASG - Wageningen UR. p. 2 van 2.

De onderzoeksresultaten zijn beschikbaar in de brochure '*Varkens in ComfortClass – Het onderzoek*' (zie www.comfortclass.nl). De resultaten worden ook in de gebruikelijke internationale wetenschappelijke kanalen gedeeld.